

Societate

Distinsa doamnă primar

În localitățile rurale, mai puțin contează din ce partid te tragi sau chiar vectorul ca atare

- Cît de ușor ați cîștigat în alegerile din această vară?

- Nu mi s-a dat ușor această victorie, dar, recunosc, mă bucur și simt o mare responsabilitate în fața consătenilor mei, pe care îi respect în mod deosebit. Nu mă lasă gîndul că am venit la Primărie nu ca să demonstrez cuiva ceva. Eu chiar vreau să fac lucruri bune pentru oamenii locului. O spun acum, după alegeri. De altfel, și la sat se pune multă patimă pe faptul cine trebuie să fie primar. În sate se întîmplă mici războaie civile. La Chișinău, politicienii se întrec în strategii și programe, iar în localitățile rurale, să știți, mai puțin contează din ce partid vii sau chiar vectorul ca atare. Aici contează cine ești, ce gînduri ai și dacă ești capabil să miști lucrurile din loc. În campania electorală, ne-am confruntat cu de toate, cu minciuna, cu zvonurile, cu defăimări, dar am trecut peste. Pînă la urmă, s-a văzut că cei care au abordat o tactică de nigratoare au obținut cele mai puține voturi. Apropos, să vă spun un caz, oarecum cu haz. În campanie, am fost și la poarta lui moș Goriță, un bătrîn de la noi din sat în vîrstă de 80 de ani. Am sfătuit și el mi-a zis așa: «Eu, drăguțo, am să te votez pe matale. Celălalt candidat a promis că va amenaja cimitirele, dar eu la cimitir nu mă grăbesc, eu vreau să mai trăiesc».

- Ce ați găsit cînd ați preluat mandatul?

- Am găsit un birou oarecum plin de mucegai și un sat împovărat de probleme. Nu vreau să arunc piatra în predecesori, dar asta e. Și mă miră faptul că atît de puțin s-a făcut într-o localitate cu o poziție geografică de invidiat. Sîntem plasați în imediata apropiere a trei orașe mari - Tighina, Anenii Noi și Chișinău. Avem în preajmă traseu, rîul Nistru, oameni vrednici. Cu toate acestea, la Telița practic nu activează nici un agent economic pus serios pe treabă. Doar stîniile și cirezile de vaci. Această situație este de neconceput în sec. XXI. Primul lucru pe care am reușit să-l fac a fost să salubrizăm satul. La propriu, nu la figurat. Corect, am dat cu mătura, am cosit buruienile, am vopsit bordurile. Toate acestea nu necesită cine știe ce investiții. Am văzut că oamenii vor să fie mobilizați.

- Contează femeie-bărbat, tînăr-bătrîn sau naționalitatea?

- Tînăr sau mai în vîrstă contează. Femeie-bărbat deloc. Am observat că tinerii vor lucruri concrete și mai puțin observă culoarea ochilor. Vor modernizare, începînd cu terminale de plată, bancomate și Internet, drumuri etc., etc. Mulți dintre ei au reușit să iasă în afară și să vadă o altă viață. Nu-i de mirare că circa 70 la sută dintre locuitorii din Telița au acasă calculator. Constatăm că, între timp, și oamenii de la țară s-au schimbat. Au devenit nu știu cum

În turul doi de scrutin la locale, pe 28 iunie, Rodica Rusu, fost șef de direcție politici ocupaționale la Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, a cîștigat primăria din satul de baștină, situat chiar pe malul Nistrului - Telița, Anenii Noi, cu un scor de 66 la sută, în fața contracandidatului său Ion Frunză. Curioasă, calculată și curajoasă, a acceptat provocarea. Distinsa doamnă Rusu a venit în administrația localității de pe cîmpurile jurnalisticii. A muncit ani buni la Televiziunea Națională, la Radio Moldova și Radio Pole Disc. Fiica Felicia își face studiile peste hotare, la Strasbourg. Citește mult și-i plac raliurile. Timpul liber îl petrece cu oamenii dragi și nu suportă singurătatea.

mai materialisti. Totuși, cea mai mare problemă rămîne a fi lipsa locurilor de muncă. Cum am mai spus, sîntem la o aruncătură de băț de capitală, dar ce folos? Trebuie să muncim, trebuie să gîndim. Ați amintit de naționalitate. În sat locuiesc cîteva familii de romi. Uneori, se găsesc dintre cei care îi privesc chiorș, știți cum e. Unul dintre romi mi-a povestit cum s-a dus să se angajeze la o fabrică din apropiere și l-au refuzat fără nici un motiv. Și asta e o problemă a societății noastre.

- Se pot face afaceri în agricultură?

- Tot mai mulți vor să facă business în agricultură. În această ordine de idei, ar fi cazul să rezolvăm trei mari probleme: fondarea asociațiilor de producție, subvenționarea și căutarea piețelor de desfacere. Pentru aceste scopuri, mai trebuie să deprindem arta de a accesa fonduri europene. Sînt atîtea posibilități, numai că nu ne dăm interesul. Sper că voi reuși să schimb organigrama Primăriei și să angajăm 2-3 oameni bine

instruiți, care să scrie proiecte, în agricultură, în infrastructură, în circuit turistic, în toate. Dat fiind faptul că ne poziționăm pe malul Nistrului, am un gînd oarecum năstrușnic, dar cred că vom izbîndi. Ne gîndim la un proiect cu finanțare europeană, de reabilitare și conservare a vetrei, adică a caselor bătrînești care s-au mai păstrat, frumusețea și coloritul nostru național. În cazul în care vom reuși, la sigur vom avea și turiști. Un model similar am văzut în Georgia, de ce n-am încerca și noi?

- Unde pleacă oamenii din Telița?

- Cam jumătate la jumătate. Mulți pleacă în Occident, Spania, Marea Britanie, Germania, Italia. Altă jumătate iau calea spre Moscova. Deja sînt plecați în jur de 200 de oameni. Eu, de exemplu, mizez pe acei care au plecat prin contract în Israel. Dar să vedeți ce se întîmplă. Doar 10 sau poate 15 persoane plecate și-au vîndut gospodăriile. Asta ne vorbește despre faptul că ei, totuși, au de gînd să se întoarcă.

- Ce relație trebuie să aibă un primar cu oamenii din sat?

- N-aș spune că de amicitie, dar nici nu-mi place s-o fac pe «nacialnicul» grav și nemilos. Important e să-l ascuți, pe fiecare în parte, să nu-i desconsideri pe oameni.

- Ați muncit mulți ani la Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Una e să fii funcționar de rang înalt și cu totul altceva este cînd vezi sărăcia îndeaproape.

- De altfel, mi-a prins bine experiența „cinovnicească”. Eu știu, nu din auzite, cum se întocmește un dosar pentru ajutor social. Eu știu ce înseamnă consiliere juridică și socială. Adevărul este că încă avem multă sărăcie. În Telița trăiește 187 de pensionari din cei 1300 de locuitori, mulți dintre care o duc greu, ce să mai vorbim, abia de leagă tei de curmei. Trebuie să-i ajutăm și îi vom ajuta, pentru că așa e omenește și creștinește. La urma urmei, de ce am fost aleși în fruntea satului? Ca să le fim de ajutor, eu așa înțeleg lucrurile.

- Pînă mai ieri, ați citit știri la radio.

- Cel mai mult mi-e dor de microfon. Pot afirma cu siguranță că este prima mea dragoste. Care nu mă lasă. Am lucrat mult la radio, a fost o experiență extraordinară și o școală foarte bună. De fiecare dată așteptam cu nerăbdare emisia, care îmi oferea doza zilnică de interacțiune cu ascultătorii.

Stan LIPCANU

Acest articol este publicat în cadrul Programului ONU „Femeile în politică”, implementat de Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Femeilor (UN Women) și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), în parteneriat cu Fundația Est-Europeană și Centrul „Parteneriat pentru Dezvoltare”, finanțat de Guvernul Suediei. Opiniile exprimate în cadrul materialului aparțin autorilor și nu reflectă în mod necesar poziția Programului.